

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. Reversi sunt Septuaginta duo cum gaudio, &c. Erras, nisi rosum
errorem reputes. Deciperis nisi credas gaudium decipi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

FERIA TERTIA.

DE INANI DISCIPULORVM REDEVNTIVM
GAUDIO EX SUBIECTIS SIBI
DEMONIIS.

Reversi sunt autem Septuaginta duo cum gaudio, dicentes: Domine, etiam demonia subiiciuntur nobis, in nomine tuo. Luc. 10.

VERITAS PRACTICA.

Erras, nisi risum, errorem reputes.
Deciperis, nisi gaudium credas decipi.

RATIO EST. Quia tunc error esset manifestus & aperta deceptio, quando quid aliter reputares & crederes quam sit revera coram Deo. Sed nisi risum & gaudium, prout hic intelliguntur, credas errare ac decipi. Tu hac aliter reputares ac crederes quam sint revera coram Deo.

Erras igitur nisi risum errorem reputes: Deciperis, nisi gaudium credas decipi. Quia est ipsa Sapientis sententia: Risum reputavi errorem, & gaudio dixi, quid frustra deciperis. Eccl. 2.

I. PUNCTUM.

REDEUNTES à missione discipulos & insolita quadam gestientes lætitia quod demones è corporibus eiecissent, sic statim cohibuit & repressit Dominus: Videbam Satanam sicut fulgur de cælo cadentem. Id est, Ego ipse scio quid feceritis, nam & ipse videbam demones quos è corporibus abigebatis sicut olim ipsosmet, dum è cælo detrudentur. Vel sic, cum video vos ita vobis corridentes & congaudentes de vestris operibus: mihi videre videor ipsum Satanam sicut in seipso quondam elatum & mox è cælo præcipitatum. Tum vero pergens Dominus: Ecce, inquit, dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocerit: verum tamen hoc nolite gaudere quia spiritus vobis subiiciuntur: Gaudete autem quia nomina vestra scripta sunt in cælis. Ex quibus postremo verbis evidenter apparet non omne gaudium à Domino improbari, nec idcirco cohiberi disci-

pulos quod gauderent, sed quod inani quodam risu & gaudio sibi de prospero, ut putabant, succellu gratularentur, quod erat certe gaudium longe levius & inferius quam vellet suos gaudere Dominus. Gloriabantur discipuli, ait sanctus Cyprianus, & complacebant sibi in miraculis, gratulabundi quod eis demonia obedi-
rent; Quasi diceret, nimis propterea lætabantur, nimis inde seipsos efferebant, eratque periculum gravius superbiæ, nisi Dominus statim illos compeccisset; Unde illis & profert exemplum Satanae superiorum ducis de cælo quondam detrusi: ut Authore superbia discerem inquit sanctus Gregorius, quod de elationis vitio formidarent. L. 23, Mur. 6. 4.

Hoc est itaque gaudium quo sibi solent homines in prosperis suis eventibus corridere, congaudere, complacere, seque beatos propterea prædicare, quod cum multa secum invehat detrimenta, tum illud in primis cavendum est unde cætera proflount, quod erret tale gaudium, & in errorem gaudentes suos inducat: quod decipiatur & decipiat: quod præ se ferat aliquid boni, cum tamen revera non sit, imo cum tale putetur bonum quod non est, fit inde malum ingens quod non putatur, Quamobrem ut hoc melius explanetur sic proponenda sunt Veritas quæ tota ex Sapiente petitur: Erras si risum risum, errorum non reputes: Deciperis si tale gaudium non credas decipi.

Ratio quæ affertur, vulgaris quidem est in suis terminis, sed singularem continent & eximiam in vita moraliter ac Christianè traducenda doctrinam, cuius prævia & præambula quoddammodo est prima propositio quæ hoc solū præmittit quod per se notum est, tunc scilicet manifestum esse errorem, & apertam deceptio-

revo-

revera esset coram Deo. Sicut enim error opponitur veritati, sic errare dicitur qui non sectatur veritatem: qui putat esse quod verè non est: aut aliter esse quam sit revera, seu quod idem est, quam sit coram Deo, nam res ita sunt veræ quæ sunt ita coram Illo, cujus de rebus iudicium facit res esse tales quale hoc est de illis iudicium. Sic expresse Divus Thomas, ubi de Veritate tractat, Et Psaltes Regius, sive per Psaltem Dominus; *Et dixi, semper hi errant corde ipsi, verò non cognoverunt vias meas.* Quasi diceret, sicut viæ meæ sunt ipsa veritas, sic vias qui non cognoverunt vel qui cognitas non sectantur, hi sunt qui errant corde, id est profunde, id est proprie, id est verè, id est longe hi errant. Unde & Apostolus: *Nolite errare, Deus non irridetur,* quia qui errant, Deo se opponunt qui est ipsa Veritas, sed frustra se opponunt, nam contra errorem Veritas semper prævalebit, sicut Deus contra omnia quæ sibi opponuntur.

II. PUNCTUM.

SED tale gaudium quod in prosperis mundi rebus percipitur, nisi errare & decipi crederes hac alia, seu aliter hac esse crederes quam sint revera coram Deo.

Nam si revera & prout de illis Deus iudicat, errant & decipiuntur, tu illa qui iudicant non errant & decipi, nonne alia esse crederes quam sint ipsa coram Deo? Quod autem ipsa errant & coram Deo decipiuntur, tam manifestè demonstratur, quam aperte patet, bonum illud de quo est gaudium, non esse verum & coram Deo bonum, Cum enim gaudium non sit nisi de bono, quale profecto est bonum, tale est & gaudium: si verum est bonum, bonum erit & gaudium: si falsum est bonum, id est, si non est bonum coram Deo, nec erit etiam verum gaudium sed falsum quod de tali bono sentietur. Sicut nuntius de re falsa quæ ut vera creditur & ut amata delectat, falsus est nuntius, & falsa delectatio: quando enim postea parebit Veritas, tunc apparebit nuntij falsitas, & quam fuerit falsa iucunditas: sic planè gaudium de re non verè bona, gaudium est de falso nuntio: falsus est nuntius, ille oculus aut quisquis ille sensus exterior vel interior fuerit qui retulit esse bonum illud de quo est gaudium. Nam cum sit tantum temporale & aducum nescio quod bonum, quod nullum est apud Deum, imò quod aliud est hominibus, id est, quod sublimius bonum censetur apud homines, abominatio sit ante Deum, quo-

modo poterit illud dici verum & coram Deo bonum?

Esto sanè dæmonia sibi Discipuli subjecerint, esto in serpentes & scorpiones talem exercuerint potestatem ut nihil eis noceret, esto illis sceleriter: esto tibi ad votum aliquid obvenierit, sit revera illud de quo gaudeas, sit augmentum rei familiaris, sit decus nominis, sit rei benè gestæ approbatio vel quid simile gratum & iucundum: res tamen tam falsa est & nulla profus, quantum ad illud gaudium quo te nimis effers, excitandum, ac si planè non esset. Neque enim res est de qua sic gaudeas, & effertis. Res est quidem in natura ut ducitur, sed natura rei non est talis ut te in tale gaudium & elationem ducat. Nimis exile est bonum illud de quo sic gaudeas. Animus noster sublimior est, & ad maiora natus quam ut his se nugis implicet. Nimis hæc infima facis ut te sic moveant, aut nimis te abjicis ut te his moveri sinas. Res illæ non sunt coram Deo quales esse putas, non ea laude dignæ, non eo gaudio recipiendæ, non ea probatione fovendæ quam præ te fers, & hoc propterea nomine tam falsæ sunt quam si revera non essent. Nam ut dixi, quod tale non est coram Deo, revera tale non est: cum res omnino tales sint in veritate quales sunt coram Deo & non aliter, Ex 2 Cor. 2. *sinceritate sicut ex Deo coram Deo,* inquit Apostolus.

III. PUNCTUM.

ERRAS igitur si errorem non reputes risum illud amabilem, quo prospera quæque soles amplecti: deciperis si non illud credis decipi gaudium quo tibi tam blandè palpas de temporalibus acquisitis bonis, de adæpta quadam gloria, de salubris quovis successu. Quia tale revera decipitur gaudium, quia tale revera bonum mirimè recensetur apud Deum: unde sicut aperte falsum esset gaudium quod de re non omnino existenti sentiretur, quale solet esse gaudium somniantis: sic profus illud falsum esse dicendum est quod de re quidem existenti percipitur, sed non existenti bona qua bonitate ita putas ut inde tali gaudio gaudeas: Sic expresse Scriptura: *Sicut somnians esuriens & comedit: cum autem fuerit expergefactus, vacua est anima eius? Et sicut somnians sitiens & bibit, & postquam fuerit expergefactus, lassus adhuc sicit, & anima eius vacua est.* Sic plane de gaudijs temporalibus: Somnia sunt gaudiorum: somniantium sunt gaudia. Surge qui dormis, Ephes. 5.

dormis, & exurge à mortuis, & illuminabit te Christus. Si Christi lumine res videres, tu planè de rebus aliter & iudicares, & alio circa illas movereris affectu. Tu illic feres ubi gaudes; & ubi ploras, illic gauderes. Risus vester in luctum convertatur, & gaudium in marem, inquit sanctus Jacobus.

Luc. 4.

At quo id modo fiat, nisi mutando iudicium quod de rebus habebatur, appellando malum quod dicebatur bonum, appellando malas divitias, malos honores, malam horum concupiscenciam, malum horum usum. Quod idem S. Apostolus planè declarat cum sic paulò post pergit: *Agite nunc divites, plorate ululantes in miseris vestris qua adventent vobis; Theaurizastis vobis iram in novissimis diebus. Quasi diceret, sicut errant & errare faciunt accepta de divitijs gaudia, quod solum respiciantur, ut hic iucunda sunt vel utilia: sic errorem tollent si specten-*

Ibid. 5.

tur ut futura, ut futuri iudicij tremendum argumentum. *Videntes turbantur timore horribili.* Sap. 5. *Videri plura possunt ubi hæ affines exponuntur Veritates:*

Meliorè rerum statu non magis gaudet Justus quam deteriore doluit.

In 1. p. Die 11. Januarij.

Sicut in adversis, ita & in prosperis advocandus est Dominus.

Ubi scilicet non est minus periculi.

In 1. p. Dom. 2. post Epiph. de invitato Iesu ad nuptias, & de aqua in vinum mutata, unde plura hic spectantia deducuntur. Nec non in 2. parte, Dominica 3. post Pascha, Cuius Evangelium totum pene est de Gaudio & Tristitia.

FERIA QVARTA.

DE VERO GAUDIO QVOD IN PROSPERIS HABERI POTEST, AD EXEMPLUM CHRISTI D.

In ipsa hora exultavit in Spiritu sancto, & dixit: Confiteor tibi Pater Domine cæli & terra, quod abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus; & revelasti ea parvulis. Etiam Pater, quoniam sic placuisti ante te. LUC. 10.

Ita, Pater, quoniam sic fuit placitum ante te. Matth. 11.

VERITATES PRACTICÆ.

QUÆ multa hic ad praxim veri gaudij, una & longa sermonis continuatione declaranda essent, sic videntur opportunius dividenda in plures partes, ut & ipsæ partes formam habeant practicæ Veritatis. & brevius exponantur.

PRIMA VERITAS.

Quam facile est gaudere in prosperis, tam difficile est vere gaudere.

RATIO EST, Quia idcirco facile est gaudere in prosperis, quod sit proclive admodum & naturale, sic gaudere. Sed in ista natura preclivitate ad

gaudium, difficile est verè gaudere, nam verum gaudium non debet esse naturale, sed spirituale, sed divinum, alioquin recurrunt illa pericula, damna, detrimenta de quibus supra.

Unde cum pateat Veritas, liquet etiam quanta sit cautio opus ad praxim veri gaudij, ne in vanum & falsum degeneret. *Cor fultorum ubi læticia, quæ sit nempe incauta & nimis soluta.* Eccl. 17.

SECUNDA VERITAS.

Perfecti gaudij perfectum exemplar, Christus gaudens.

RATIO EST, Quia perfecti gaudij perfectum exemplar dicitur quod quatuor continet causas quibus constat perfectio gaudij, nam omne perfectum